

NAVITAS **news**

VARKAUDEN SEUDUN ELINKEINOJEN KEHITTÄMISYHTIÖN SIDOSRYHMÄJULKAISU 1/2022

ANDRITZ WARKAUS WORKS RAKENTUU UUTEEN AIKAAN

KATSE PALLOON!

KUTEN TIEDÄMME, MAAILMAN POLIITTINEN TASAPAINO on heilahtanut radikaalisti ja Varkauden, kuten kaikkien muidenkin itäsuomalaisten kaupunkien asema Suomen sisäisistä resursseista on suhteellisesti muuttunut vaikeammaksi. Monelle päättäjälle Etelä-Suomessa on varmasti henkisesti helpompaa rakentaa fyysistä etäisyyttä itärajaan ja keskittyä katsomaan länsirannikolle mm. investointeja mieltiesään. Suomen hyvästä turvallisuustilanteesta huolimatta olemme Itä-Suomessa vaarassa joutua eräänlaiselle henkisellet suojavyöhykkeelle rajan läheisyyden takia. Siihen emme savolaisina voi emmekä saa antautua.

Suomen, mutta etenkin Pohjois-Savon toimijoiden, pitää pystyä osoittamaan osaamisellaan, että olemme edelleen turvallinen ja innovatiivinen sijoituskohte, joka pystyy tuottamaan erinomaisia tuotteita maailman, mutta myös lähialueen asiakkaille. Tämän vuoksi meidän pitää toimia entistäkin voimakkaammin oman alueemme vahvistamiseksi ja kehittää osaamistamme ja palvelutarjontaa. Tästä on on hyviä esimerkkejä näkyvissä joka puolella Pohjois-Savoa. Meidän ei tarvitse odotella Nato-takuita ollaksemme itse parempia.

Kuinka vahvistuminen sitten tapahtuu? Tinkimättömällä työllä yrityksissä, mutta myös maakuntien, kuntien ja kaupunkien tuella sekä jokaisen yksilön kyvyllä markkinoida aluetamme. Yhteistyö kaikilla tasoilla on kultaakin arvokkaampaa sekä rohkeus ottaa askeleita tuntemattomaan, etenkin henkilökohtaisella tasolla. Onneksi liiketoimintarahoitusta on viime vuosina ollut tarjolla tavallistakin enemmän, joten se on mahdollistanut ideoiden viemistä todellisuuteen. Tämä niukka rahoitushyödyke kun on ollut yleensä se suurin este ideoiden konkretisoitumisessa uusina tuotteina tai toiminnan edellytyksinä.

Niin se oli vuonna 2007 ja uudelleen pari vuotta sitten, kun yrityksellemme tuli vastaan isot tarpeet toimiston ja tuotantotilojen suhteen. Saumaton yhteistyö Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n kanssa johti Navitas II -toimitalon rakentamiseen, jonka asukkaina olemme tyytyväisenä olleet 2009 alusta lähtien sekä uuden tuotantotilan valmistumiseen Hasinmäkeen kesäkuussa. Nämä investoinnit ovat varmistaneet yhtiömme kykyä kasvaa voimakkaasti paikallisesti, niin henkilö- kuin projektimäärässä. Veroäyrit jäivät siis enimmäkseen Varkauteen.

Samanlaista asennetta tarvitaan laajemminkin, kuten matkailussa, jonka eteen on tehty hyvää työtä. Viime aikoina kaupungin maine viihtyisänä keskuksena tuntuu vahvistuneen. Yksi tulevaisuuden vetonaula tulee olemaan uusi Ämmäkosken ohitusuoma, jolla ennallistetaan koskea mahdollistaen kalojen nousun ylävesille. Tämän hankkeen imago vaikutuksia tulee vahvistaa merkityksellisellä markkinoinnilla. Samalla kaupungin uudet kävelysillat saanevat lisää tyytyväisiä käyttäjiä, kun kalojen taistelua virtaavaa vettä vastaan voi ihastella muutamien metrien päästä. Nämä kohtaamiset muistuttavat meitä elämän jatkuvasta taistelusta kohti tulevaa: periksi ei saa antaa, sillä vastoinkäymisten jälkeen koittaa parempi huominen ja uuden syntymä.

Siksi me savolaisuudesta ylpeinä jatkamme työtämme paremman tulevaisuuden puolesta!

MARKO LUOKKANEN
Navitas Kehitys Oy:n
hallituksen jäsen
Andritz Oy:n Varkauden
paikallisjohtaja

KUVA: ANDRITZ OY

NAVITAS DEWE

Julkaisija: Navitas Yrityspalvelut:

Navitas Kehitys Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy,
Varkauden Taitotalo Oy &
Wäläkky Keski-Savon Uusyrityskeskus

Toimituspäällikkö: Tiina Rajamäki

Toimituskunta: Sanna Hietalahti-Husu,

Mirjam Ihalainen, Jouko Laitinen, Katja Niiranen,
Sari Ronkainen

Toimittajat: Tiina Immonen, Tiina Rajamäki, Jarmo Seppälä

Kannen kuva: Jarmo Seppälä

Taitto: Visuaalinen viestintä Orava

Painatus: Grano Oy

TÄSSÄ NUMEROSSA

- 3** 20 vuotta Varkauden elinkeinoelämän aallonharjalla
- 4** ANDRITZ Warkaus Works rakentuu uuteen aikaan
- 6** Kaupan ala investoi Varkaudessa
- 8** Stora Enson biotuoteintegraatti investoi ja kasvaa
- 10** Ämmäkoski avautuu kaloille
- 12** Warkaus - ihan omanlainen
- 14** Finnforel Oy lähes kolminkertaistaa tuotantonsa Varkaudessa
- 15** Matkalla kohti vihreää siirtymää
- 16** Sähköä ja säästöä auringosta
- 18** Riikinnevan kiertotalousalue herättää kiinnostusta
- 19** Puutalokorttelit houkuttelevat matkailijoita ja luovien alojen toimijoita
- 20** Vuoden Uusyritys Sähkötექnikka Nissinen Oy kasvaa kannattavasti
- 22** Yhteistyötä yli kuntarajojen

20 VUOTTA VARKAUDEN ELINKEINOELÄMÄN AALLONHARJALLA

**ENSIMMÄINEN NAVITAS-TALO VALMISTUI VARKAUTEEN
SAIMAAN KAINALOON 20 VUOTTA SITTEEN.**

Tangokuningas Petri Hervannon sävelet kaikuivat ilmassa ja rannassa tuoksuivat paistetut muikut. Oli kaunis kesäkuun päivä, kun Navitas 1 -talon parikymppisiä juhlistettiin vuokralaisten ja muiden arvovieraiden seurassa.

Vuosijuhla oli samalla yksi varkautealaisen elinkeinoelämän merkkipaaluista. Navitas-talot eivät ole vain seinä ja pinta-alaa, vaan ne kantavat mukanaan palan paikallistarinaa:

– Omalla tavallaan nämä kiinteistöt ja yhteisöt kertovat siitä, miten Varkauden kaupungin ja yhteisön tarina on tullut. Perinteikäs teollisuuskaupunki ja historia tunnetaan, mutta ajan myötä myös kaupungin on kehityttävä ja muututtava. Navitas-kiinteistöt on siitä oiva esimerkki: ei ole jääty makaamaan paikalleen, vaan on menty ajan ja muutoksen virran mukana, totesi Varkauden kaupunginjohtaja **Joonas Hänninen** juhlapuheessaan.

Ei liene sattumaa, että Navitas tarkoittaa latinaksi ”energiaa, nouse ylös ja toimi”.

Pääministeri saapui soutamalla

Navitas-talojen juuret ulottuvat vuoteen 1998, jolloin Varkaudessa käynnistettiin suunnittelutyö Tyyskän alueen kehittämiseksi. Kaupungissa elettiin tuolloin voimakasta teollisuusautomaatio- ja elektroniikkaosaamisen nousukautta. Kaupungin vientiteollisuuden tarpeisiin kaivattiin uusia toimitiloja keskeisellä sijainnilla, ja Varkaus kiinnosti sijoittumiskohteena myös muualta tulevia toimijoita.

**NAVITAS-TALOISSA TYÖSKENTELEE
600 ALANSA ASiantuntijaa
NOIN 40 YRITYKSESSÄ.**

Navitas rakentumassa Saimaan vesistön rannalle heinäkuussa 2001.

Palvelupäällikkö Mirjam Ihalainen kukitettiin kiitoksena pitkästä urastaan Varkauden Taitotalo Oy:n palveluksessa. Kuvassa lisäksi Varkauden Taitotalo Oy:n entinen toimitusjohtaja Allan Hahtala (vas.), nykyinen toimitusjohtaja Jouko Laitinen, Navitas Kehitys Oy:n entinen yritysasiainmies Matti Lönnroos sekä tekniikan tohtori Ilkka Korhonen.

Alkuvaiheessa hankkeeseen lähti mukaan 20 yritystä.

Uuden teknologiakeskuksen rakennushanke lähti toden teolla käyntiin vuosituhannen alussa, kun Varkauden kaupunki perusti Varkauden Taitotalo Oy:n. Palvelupäällikkö **Mirjam Ihalainen** on ollut yhtiön palveluksessa lähes alusta saakka.

– Valtiosihteerin Rauno Saari muurasi peruskiven toukokuussa 2001 ja harjannostajaisia vietettiin elokuussa. Vuoden 2002 helmikuussa rakennuksen vihki käyttöön pääministeri Paavo Lipponen, joka ensin muurasi vastarannan Energiaosaamiskeskuksen peruskiven – ja tuli sitten soutamalla yli Navitaksen puolelle, Ihalainen muisteli menneitä.

Ainutlaatuinen osaamiskeskittymä

Paljon on ehtinyt tapahtua kahdessa vuosikymmenessä: Yhden teknologiatalon alueesta on kasvanut kansainvälisen suurteollisuuden osaamiskeskittymä. Energiaosaamiskeskus ENO valmistui vastarannalle Foster Wheeler Oy:n käyttöön vuonna 2002 ja vuonna 2008 naapuriin nousi Navitas 2 -talo, kun ANDRITZ Oy tarvitsi Varkauden toimintoilleen uutta toimitilaa.

– Olemme olleet onnellisten tuulien alla. Niiden jatkumisesta ei ole koskaan takeita, mutta meillä on mahtava Navitas-yhteisö ja kumppanit, joiden kanssa pääsemme aina eteenpäin, kunhan vain teemme itse parhaamme. Samanlaisia kumppanuuksia toivomme Varkauden Taitotalolle lisää, jotta seuraavat ponnistukset, kuten ehkä Navitas 3, jonakin päivänä toteutuu, ANDRITZ Oy:n Varkauden paikallisjohtaja **Marko Luokkanen** sanoi yritystervehdyksessään.

Tänä päivänä Navitas-taloissa toimivat yritykset edustavat Varkauden seudun keskeistä osaamista mm. metsä-, metalli- ja energiateknologiateollisuuden aloilla. Taloissa työskentelee 600 alansa asiantuntijaa noin 40 yrityksessä. Alkuperäisiä hankkeeseen mukaan lähteneitä vuokralaisiakin on vielä joukossa, kuten ABB Oy, AFRY Finland Oy ja Konjunkturi Oy.

– Tällaista osaamiskeskittymää ei ole monella paikkakunnalla. Navitaksen rakennukset toimivat myös Varkauden kaupungille erinomaisena näyttelypaikkana ja lippulaivatuohteena. Varkauden Taitotalo on nimensä mukaisesti osaamiskeskittymä, jossa yritykset ja työntekijät luovat osaamisen, kaupunginjohtaja Hänninen muotoili puheessaan.

TEKSTI & KUVAT: JARMO SEPPÄLÄ

ANDRITZ WARKAUS WORKS RAKENTUU UUTEEN AIKAAN

KATTILAKONEPAJA ANDRITZ WARKAUS WORKS SIIRTYY UUSIEN TOIMITILOJEN VALMISTUESSA UUTEEN AIKAAN. KESKI-SAVON TEOLLISUUSKYLÄ OY:N RAKENNUSINVESTOINTI JA KONEPAJAYHTIÖN LAITEINVESTOINNIT OSOITTAVAT KAUPUNGIN JA ANDRITZ-KONSERNIN LUOTTAMUSTA ANDRITZ WARKAUS WORKSIN OSAAMISEEN JA MENESTYMISEEN VARKAUDESSA.

Uuteen Hasinmäen 14 000 neliön tehdasrakennukseen kuuluvat muun muassa tuotanto-, toimisto- ja varastotilat. Rakennushankkeen kustannusarvio on 25 miljoonaa euroa. Keski-Savon Teollisuuskylä Oy on rakennuttanut tilat ja vuokraa ne yhtiölle kymmeneksi vuodeksi.

Nyt loppuvaiheessaan oleva iso kehitysohjelma, johon kuuluvat yhtenäisten toimitilojen lisäksi uusi tuotantolinja, lisää ANDRITZ Warkaus Worksin tuottavuutta ja toiminnan kehitysmahdollisuuksia. Kokonaisuus on valmis tämän vuoden loppuun mennessä.

Konserni luottaa yhtiöön ja kaupunkiin

Konepaja tekee muun muassa soodakattilan prosessikriittisiä paineenalaisia osia, joten koko yksikön toiminta ja siirtyminen uusiin tiloihin on merkittävää koko ANDRITZ-konsernille. Jatkuvaan toiminnan parantamiseen perustuva investointi on suunniteltu emoyhtiön kanssa yhdessä.

– Koko hanke on ollut meille ja samalla koko Varkauden seudulle emoyhtiömme merkittävä luottamuksenosoitus. Osaamisemme tällä alalla on tunnustettu, sillä ilman tark-

kaa harkintaa iso kansainvälinen konserni ei tee tällaista investointia, ANDRITZ Warkaus Works Oy:n toimitusjohtaja **Antti Kettunen** sanoo.

– Suunnitelman onnistumisen perustana on myös erinomainen yhteistyö meidän, Varkauden kaupungin ja Keski-Savon Teollisuuskylän välillä. Onhan tämä hanke myös tuonut lisää dynamiikkaa koko seudulle, kun rakennustyö on työllistänyt noin 500 suurelta osin paikallista henkilöä.

Kettunen kertoo yhtenä esimerkkinä, että uusinveistointina yritys on hankkinut 140 metriä pitkän automatisoidun kappaleenkäsittelylinjaston, joka siirtää, hitsaa ja taivuttaa putkimateriaalia varastosta kokoonpanoon.

– Robotteja meillä on sekä tuotannossa että asiakastoimituksissa, mutta koneista huolimatta tärkeintä ovat osaavat ihmiset ja heidän osaamisensa hyödyntäminen sekä sujuvat prosessit. Pelaamme joukkuepeliä hyvässä tiimihengessä, Kettunen korostaa.

Automaatio lisää laatua ja tuottavuutta

ANDRITZ Warkaus Worksin tilauskanta on nyt ennätysasuuri ja lisäksi uusia, isoja projekteja on tulossa. Tuotannon kehityspäällikkö **Tomi Rosvall** kertoo, että tarjolla on entistä laajempi tuotekokonaisuus sekä uusien komponenttien valmistusta.

Tavoitteena on edelleen erittäin kova laatu-taso, keskittyminen tiettyjen komponenttien valmistukseen ja sen digitalisointi dokumentointi tilauksesta toimitukseen.

Tuotantolinjoilla hitsauksen ja putkenkäsittelyn automaatioaste nousee ja jatkossa voidaan käsitellä isompia kappaleita eli yksikön tuottavuus kasvaa. Myös palvelutuotantoa on mahdollista kasvattaa.

– Muutto uusiin tiloihin ja samalla toiminnan käynnissä pito on ollut meille kaikille aikamoinen ponnistus. Jokaisena päivänä olemme oppineet tästäkin aina jotain uutta, Rosvall sanoo.

Turvallinen toteutus, viihtyisiä lopputulos

– Niin uudistuksen pienet yksityiskohdat kuin isojen koneiden siirtäminen on hyvin suunniteltu ennen työhön ryhtymistä. Olemme tyytyväisiä siihen, että projekti on sujunut turvallisesti ja ilman tapaturmia, laatu-, turvallisuus- ja ympäristöpäällikkö **Tiina Kauppinen** mainitsee.

– Suurten koneiden siirrot suunnitellaan riskienarvioinnin kautta. Esimerkiksi 20 tonnin painoinen paneelihitsauskone on jo siirretty turvallisesti yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Uudet, nykyaikaiset työskentelytilat ovat myös henkilöstön kannalta vetovoima- ja imagoiteijä, joka lisää viihtyvyyttä ja työhyvinvointia. Esimerkiksi kokenut työntekijä **Kim Puustinen** ja hänen nuorempi työtoverinsa **Jere Mulari** ovat tyytyväisiä uusiin tiloihin.

– Tämä on ollut iso parannus työoloihin, kun tiloissa on asianmukainen ilmasto, hyvä valaistus ja koko talossa on ”moderni meininki”. Työntekijät ovat suhtautuneet uu-

siin tiloihin ja muuttoon hyvin myönteisesti, Puustinen sanoo.

ANDRITZ Warkaus Works Oy työllistää nyt suoraan noin 90 henkilöä ja lisäksi seitsemän yhteistyökumppanin yli 40 työntekijää, jotka toimivat tuotantolaitoksen seinien sisällä.

Yritykseen on palkattu lisää työntekijöitä ja järjestetty rekrytointia. Lisäksi Savon ammattiopiston kanssa on toteutettu oppisopimuskoulutusta.

Verkottuminen hyvässä vauhdissa

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtajan **Jouko Laitisen** mukaan ANDRITZ-konsernin investoinnit Varkauteen ovat osa tärkeää yhteistyötä ja yksi osoitus siitä, että kansainväliset yritykset arvostavat Varkauden aluetta ja sillä olevaa potentiaalia.

– Merkittävää on lisäksi se, että Hasinmäen konepajainvestointi on herättänyt kiinnostusta myös muissakin yrityksissä ja alueelle on jo sijoittunut myös useita pienempiä toimijoita, Laitinen huomauttaa.

Iso investointi Hasinmäkeen on edistänyt rakennustoimintaa ja ”vetänyt mukanaan” muita teollisia toimijoita ja osoittaa myös ulospäin Varkauden alueen kasvuhenkisyyttä. Monipuolisten yritysten keskittyminen samalle alueelle on myös tehostanut yritysten keskinäistä verkottumista.

”KOKO HANKE ON OLLUT MEILLE JA SAMALLA KOKO VARKAUDEN SEUDULLA EMOYHTIÖMME MERKITTÄVÄ LUOTTAMUKSENOSOITUS.”

Antti Kettunen (vas.), Kim Puustinen, Tiina Kauppinen, Jere Mulari ja Tomi Rosvall ovat tyytyväisiä uusiin, nykyaikaisiin toimitiloihin.

KAUPAN ALA INVESTOI VARKAUDESSA

KAUPAN ALAN KASVU JA INVESTOINNIT OVAT YKSI TALOUSALUEEN TOIMELIAISUUDEN MITTAREISTA. VARKAUDESSA OVAT ERI KAUPPARYHMITTYMÄT TEHNEET PARIN VIIME VUODEN AIKANA MERKITTÄVIÄ INVESTOINTEJA UUSIIN TOIMITILOIHIN JA VANHOJEN TILOJEN PERUSKORJAUSSIIN.

Varkauden Prisma siirtyi Käsiyökadulta parisen vuotta sitten 5-tien varteen. Noin 20 miljoonan euron investoinnin ansiosta palvelut paranivat ja valikoima erityisesti käyttötavaroiden osalta kasvoi merkittävästi. Myös palvelutiski uudistui ja myymälän ilme nykyaikaistui.

Entisen Prisman täysin remontoitussa rakennuksessa aloitti viime vuoden lopulla tavaratalo Rusta. Varkauden-myymäälä on järjestyksessään yhtiön 32. tavaratalo.

Rusta on painottunut erityisesti kodin sisustukseen ja vapaa-ajan tuotteisiin sekä kulutus- ja sesonkituotteisiin. Sisustamisen tuotteiden lisäksi ketjulla on perusvalikoima, joka sisältää erilaisia kulutustuotteita, kuten pesuaineita ja kauneustuotteita.

Motonetin palvelut laajenivat

Entisessä Prisman kiinteistössä Käsiyökadulla toimii nyt myös Motonetin yksityisasiakkaiden myymälä ja yritysasiakkaiden

palvelut. Autoalan yritysasiakkaita palvelee AD VaraosaMaailma ja muita yritysasiakkaita Motonet Pro.

Varkauden tavaratalo oli avautuessaan Motonet-ketjun 40. tavaratalo. Kiinteistön omistaa Broman Yhtiöt.

Autojen pienet huollot polttimonvaihdosta renkaiden tarkistuksiin hoituvat Moto-maatti-testaus- ja palveluasemalla. Samassa kiinteistössä toimii myös yksityisen yrittäjän Motonet-korjaamo ja rengashotelli.

Lisäksi sähköautoilijat on huomioitu Motolataus-latauspisteillä ja pihan palveluihin kuuluu myös Motovelo, itsepalveluhuoltopiste polkupyöräilijöiden avuksi. Motoimuri eli itsepalvelupiste auton sisätilojen imurointia varten on käytössä myös Varkauden tavaratalon pihalla.

Myös Motokärri-peräkärrynvuokraus on suosittu palvelu. Lisäksi vuokrattavissa ovat esimerkiksi venetraileri, nokkakärret, oksasilppuri ja suksiboxit.

Hyvä toimintaympäristö tuo asiakkaita kaikille

– Sijaintimme on hyvä keskeisellä paikalla ja paikkakuntalaiset ovat löytäneet meille hyvin. Asiakkaamme ovat mahtavia ja meillä onkin paljon kanta-asiakkaita, Motonetin tavaratalopäällikkö **Marika Konttinen** iloitsee.

Konttisen mukaan Varkaus on hyvä kaupapaikka, kaupungin hallinto on suhtautunut kaupan alaan myönteisesti ja kaupungissa on hyvä ilmapiiri.

– Motonet oli varkautealaisasiakkaiden odottama liike. Kysyntää on ja kauppa on käynyt odotusten mukaan eli hyvin. Hyvä toimintaympäristö tuo asiakkaita kaikille alueen kauppaliikkeille, Konttinen kertoo.

Motonet asettui Käsiyökadulle täysin remontoituihin tiloihin.

K-CITYMARKET UUDISTUU PERUSTEELLISESTI

K-CITYMARKET VARKAUDEN LIIKETILOJEN KOKONAISUUDISTUKSEEN Relanderinkadulla kuuluvat kauppatilojen remontointi kokonaisuudessaan ja perusteellinen talotekniikan uudistus.

Joulusesonkiin valmistuva remontti on yksi alueen merkittävimmistä kaupan alan investoinneista tämän vuoden aikana.

Alkuvuonna alkaneessa remontissa koko kiinteistö uudistetaan ja sen ilme muuttuu. Uudistus koskee sekä kaikkia elintarvikkeen että käyttötavaran osastoja. Kauppa palvelee remontin aikana tavalliseen tapaan.

Uudistuksia tehdään kaupan asiakastiloissa sekä taka- ja parkkitiloissa. Kiinteistön energiatehokkuutta parannetaan ja talotekniikkaa uudistetaan. Jatkossa kiinteistön valaistus toteutetaan energiatehokkailla LED-valoilla.

– Haluamme palvella asiakkaita entistäkin paremmin, helpottaa asiointia ja nykyaikaistaa toimintatilojamme, ja siihen remonttikin tähtää. Kokonaisuudistus käsittää kassat, asiakaspalvelupisteet, pullonpalautusautomaatit, elintarvike- ja käyttötavarakalusteet, lattiat ja talotekniikan, K-Citymarket Varkauden kauppias **Aki Tuononen** esittelee.

– Kylmälaitteet ovat jatkossa uusinta tekniikkaa, kahviotilat suurenevät, kaupan palvelutiski uudistuu ja itsepalvelukassoja tulee lisää.

Tuononen kertoo kauppansa tehneen asiakaskyselyn ennen remonttia. Asiakkailta on haluttu kuulla suoraan mitä he uudistuksilta toivovat. Asiakastoiveita otetaan kaupassa vastaan jatkossakin.

Kaupun kasvumahdollisuudet näyttävät hyviltä

– Varkaudessa kaupankin kasvunäkymät ovat parantuneet ja ovat nyt aiempaa paremmat. Kilpailu on kovaa, mutta osin tämän remontinkin ansiosta uskomme, että liikevaihtomme kasvaa, Tuononen sanoo.

Kauppias Aki Tuononen pyörittää liikekiinteistön elintarvikekauppaa, joka työllistää noin 20 henkilöä. Yhteensä K-Citymarket Varkaus eri osastoinen työllistää 50 henkilöä.

Uudistusten budjetti on yhteensä lähes kymmenen miljoonaa euroa, joka koostuu kiinteistönomistajan, Keskon ja kauppiaan osuuksista. Remontti toteutetaan osittain paikallisilla voimin.

Uusi K-rauta nousee Pohjoisen Porttiin

JooRauta Oy rakennuttaa Varkauteen uuden K-Raudan. Uusi kauppa sijoittuu Varkauden Portin pohjoispuolelle, Pohjoisen Porttiin, Valssikuja 4:ään 5-tien varteen. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on runsaat 5 500 neliötä. Kauppa avataan keväällä 2023.

JooRauta Oy:n kauppiaina toimivat **Harri Heiskanen, Arto Heiskanen ja Tommi Rossi**.

Uudistus on kauppiaiden oma hanke, heidän oma kiinteistöyhtiönsä rakennuttaa

Citymarketin remontissa koko kiinteistö uudistetaan ja sen ilme muuttuu.

tilat ja alueen ja rautakauppa tulee tiloihin vuokralle.

– Nykyiset tilat ovat vanhat ja tontti on pieni. Uudet toimitilat ovat ”tämän vuosisadan rautakauppa” eli tavoitteenamme on kasvaa ja kehittyä nykyaikaisissa tiloissa ja tarjota mahdollisimman asiakaslähtöistä palvelua. Uuden liikkeen tilat suunnilleen kaksinkertaistuvat nykyiseen liikkeeseen verrattuina, Tommi Rossi esittelee.

Saavutettavuus 5-tien varrella hyvä, uusi toimipaikka näkyy hyvin tielle ja antaa osaltaan myönteistä kuvaa koko kaupungista.

Kaupunki ja liike-elämä hyvässä yhteistyössä

– Varkaus on virkeä paikkakunta ja melko iso talousalue, ja eri alojen investointeja on tehty viime aikoina. Kaupungin kanssa yhteistyö toimii hyvin ja esimerkiksi tontti, uusi kunnallistekniikka, tiet ja muut asiat järjestäytyvät joustavasti ja siellä ollut ymmärrystä meidän toiveillemme ja liiketoiminnalle, Rossi kiittelee.

– Yleisesti ottaen kaupan alan ennustettavuus on nyt melko heikkoa, joten esimerkiksi tuotteiden tulevia hintoja on vaikea laskeskella.

Rossi kertoo, että uusi tontti on yli kolme hehtaaria, joten asiakas- ja rekaliikenne helpottuu. Uudistuksessa on tältä osin kyse sekä sujuvasta että turvallisesta liikennöinnistä.

K-Raudan rakennustarvike- ja puutaravalikoimat suurenevät ja yleensäkin varastoitavan tavaran määrä kasvaa reilusti. Kokonaan uutta on puutarhamyymälä.

Uuden K-Raudan rakentamisen urakoi Rakennusliike Kuoma, jonka aliurakoitsijoina on paikallisia ja lähialueen yrityksiä.

JooRauta Oy kuuluu K-Rauta Ketjuun. Yritys toimii Vieremällä, Suonenjoella, Kiuruvedellä, Leppävirralla, Varkaudessa ja Lapinlahdella. Työntekijöitä yrityksessä on kaikkiaan 65 ja kesäaikaan noin 90 henkilöä.

K-Raudan uudet tilat nousevat 5-tien varteen. Kauppa avataan keväällä 2023.

Stora Enson tehdasintegraatti työllistää noin 420 vakituista työntekijää tuotannossa ja kunnossapidossa.

STORA ENSON BIOTUOTEINTEGRAATTI INVESTOI JA KASVAA

STORA ENSOLLA ON PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ VARKAUDEN PAKKAUSKARTONKITEHTAAN KEHITYS JA SAHAN UUDEN PELLETTITUOTANNON INVESTOINNIT, JOTKA MOLEMMAT VALMISTUVAT TÄMÄN VUODEN AIKANA. YHTEENSÄ 26,5 MILJOONAN EURON UUDISTUKSET TEHOSTAVAT TUOTANTOA JA RAAKA-AINEEN KÄYTTÖÄ.

Stora Enso työllistää maailmanlaajuisesti noin 22 000 henkilöä. Vuonna 2021 yrityksen liikevaihto oli 10,2 miljardia euroa. Yrityksen jokainen toimipiste on tärkeä, mutta jokaisen toimintaa ja tuloksia myös punnitaan kovilla kansainvälisillä mittareilla.

Koko Varkauden talusalueella elettiin jokunen vuosi sitten jopa epävarmuuden aikoja, kun Stora Enso ilmoitti toimintansa isoista muokkauksista. Kuutisen vuotta sitten Stora Enso toteutti hyvin selkeän tuotantosuunnan muutoksen, jolloin yksikkö alkoi siirtyä paperintuottajasta biotuote-integraatiksi.

Onnistunut muutos vastaa kysyntään

Stora Enson Varkauden tehtaan muodostavat nyt pakkauskartonkitehdas sekä saha ja LVL- eli viilupuutehdas.

Pakkauskartonkitehtaaseen kuuluvat puunkäsittelylaitos, sellutehdas, kierrätyskuitulaitos ja yksi paperikone, PK3. Pakkauskartonkitehdas vastaa myös integraatin

energia- ja ympäristöpalveluista sekä sisäisistä kuljetuksista ja turvallisuuspalveluista.

Varkauden pakkauskartonkitehtaalla valmistetaan valkaisuamatonta havusellua sekä korkealaatuisia ruskeita ja valkopintaisia aaltopahvin pintakartonkeja eli kraftlinereita. Vuotuinen kapasiteetti on 405 000 tonnia aaltopahvin raaka-ainetta ja 325 000 tonnia sellua.

Pakkauskartonkitehdas käyttää tällä hetkellä raaka-aineenaan valkaisuamattoman havusellun lisäksi noin kolmasosan Suomessa kierrätetyistä kartonkipakkauksista.

– Tuotantosuunnan muutos oli markkinoiden muuttumisen vuoksi välttämätöntä ja kuten olemme nyt nähneet, myös onnistunut. Sanomalehti- ja hienopaperin tuotannon kysyntä on vähentynyt koko ajan, sen sijaan pakkauskartongin menekki kasvaa jatkuvasti. Me olemme tässä kehityksessä vahvasti mukana, Stora Enson Varkauden tehtaiden paikallisojohtaja **Jarkko Tehomaa** sanoo.

Lisää tuotevalikoimaa ja kapasiteettia

Pakkauskartonkitehtaan investoinnit vuosina 2015–22 ovat yhteensä yli 200 miljoonaa euroa. 2015 tehdyn tuotesuuntamuutosinvestoinnin ja 2016 tehdyn LVL-tehdasinvestoinnin lisäksi aiempia merkittäviä investointeja Varkaudessa on ollut esimerkiksi vuonna 2018 tehty savukaasupesuri soodakattilan savukaasujen käsittelyyn pölypäästöjen vähentämiseksi ja useat tuotanto- ja energiatehokkuutta sekä laatua parantavat investoinnit.

Stora Enso investoi nyt Varkauden pakkauskartonkitehtaan tuotevalikoiman joustavuuden ja kapasiteetin lisäämiseen 23 miljoonaa euroa kasvattamalla PK3:n pakkauskartonkituotannon tehokkuutta ja kierrätyskuitulaitoksen kapasiteettia, jolloin voidaan kasvattaa kierrätyskuidun käyttöä tuotteissa. Myös sellun kuivauskoneen kapasiteettia nostetaan.

Tehomaan mukaan tavoitteena on aiempaa parempi tuottavuus, yhä parempi laatu,

– Pakkauskartongin menekki kasvaa jatkuvasti. Me olemme tässä kehityksessä vahvasti mukana ja lisäksi aloitamme Varkaudessa pellettituotannon, Stora Enson Varkauden tehtaiden paikalliskojohtaja Jarkko Tehomaa esittelee.

tuotevalikoiman laajentaminen ja kilpailukykyyn parantaminen. Tuotantoa voidaan uusien investointien avulla kasvattaa noin kymmenen prosenttia.

Kierrätyskuitua pyritään käyttämään yhä enemmän ja kierrätyskuitulaitoksen vuosittaisesta kapasiteetista voidaan nyt nostaa 200 000 tonniin. Tähän liittyy myös raaka-aineväestön laajennus.

– Pakkausmateriaalimme laatu on erinomaista ja myös kierrätettävyyden on tärkeä ominaisuus. Kysyntänäkymät ovat hyvät myös pitkälle tulevaisuuteen, Tehomaa kertoo.

Tuotteista noin 90 prosenttia menee vientimarkkinoille eli pääosin Eurooppaan, mutta myös Etelä-Amerikkaan ja Aasiaan. Käyttökohteita ovat esimerkiksi hedelmä- ja vihannespakkaukset sekä teollisuus-, kuljetus- ja jakelupakkaukset.

Laatutuotteita puurakentamiseen

Stora Enso-konserni on maailman neljänneksi suurin puurakennusmateriaalien toimittaja. Puurakentamisen monipuolistuminen ja kasvu on lisännyt myös Varkauden tehtaiden puutuotteiden kysyntää.

Varkauden saha ja LVL-tehdas tuottaa sahatavaraa, höylätuotteita ja viilupuuta. Vuotuinen kapasiteetti on 260 000 kuutiometriä sahatavaraa, 35 000 kuutiometriä puujalosteita ja 75 000 kuutiometriä LVL-viilupuuta. Sahatuotannon ja LVL:n kokonaismäärästä noin 75 prosenttia menee vientimarkkinoille.

Stora Enso on Suomessa keskittänyt kuusitukin sahaamisen Varkauteen, jossa tukkia käytetään 750 000 kuutiometriä vuodessa. Jatkojalostuksessa osa tuotannosta höylätään laudaksi ja lankuksi.

Sahan sivuvirrat puristetaan pelleteiksi

Uusin investointi on 3,5 miljoonaa euroa pellettituotannon aloittamiseen. Varkaudessa on jo olemassa biokuivuri, jota voidaan hyödyntää myös pellettituotannossa.

Sahan sivuvirroista, kuten kutterinlastuista, kuivasta hakkeesta ja sahanpuruista, valmistetaan puupellettejä. Pellettien valmistus lisää sivutuotteiden jalostusarvoa.

– Pellettilaitoksen kapasiteetti on 30 000 tonnia ja se työllistää viisi henkilöä. Tehdas tulee tuottamaan korkealaatuista vaaleaa pellettiä, joka soveltuu niin pientalojen kuin teollisuuden käyttöön. Pelletit myydään Suomeen ja toimitetaan asiakkaille irtotoimituksina, Tehomaa kuvailee.

Pellettien käyttö lämmityksessä on kasvussa uusiutuvana energiamuotona ja niillä voidaan korvata fossiilisia lämmitysmuotoja, kuten kivihiiltä ja turvetta.

Puupelletit ovat hiilineutraali lämmitystapa, koska palaessaan niistä vapautuu sama määrä hiilidioksidia, jonka puu varastoi kasvunsa aikana. Pelleteillä on palaessaan myös pienempi ympäristövaikutus, sillä ne palavat puhtaasti.

Vahvaa vaikutusta koko talousalueella

Varkauden tehtaan vuosittainen puun eli männyn ja kuusen kulutus on noin 2,5 miljoonaa kuutiometriä. Puunhankinta tapahtuu pääosin 100 km:n säteeltä tehtaan ympäriltä Savo-Karjalan alueelta. Puunhankinta työllistää suoraan hankinta-, korjuu- ja kuljetusketjussa noin 400 henkilöä.

Varkauden tehdas on energiaomavarainen. Lämpö- ja voimalaitoksissa käytetään 95 prosenttisesti bio- ja kierrätyspoltoaineita maksimoimalla energiatehokkuus ja minimoimalla fossiiliset hiilidioksidipäästöt. Tehtaalta toimitetaan kaukolämpöä myös Varkauden kaupungille.

Varkauden tehdasintegraatti työllistää noin 420 vakituista työntekijää tuotannossa ja kunnossapidossa. Lisäksi alihankkijayritykset työllistävät yli sata henkilöä.

– Meillä on osaava, monitaitoinen henkilöstö, joka mahdollistaa tehtäväkierron ja monipuoliset tehtäväkokonaisuudet. Henkilöstötilanteemme on varsin vakaa, Tehomaa mainitsee.

Stora Enson uusimpia investointeja on ollut toteuttamassa paljon paikallisia toimijoita. Yrityksellä onkin hyvin toimiva yhteistyöverkosto myös Varkauden talousalueella.

Varkauden pakkauskartonkitehtaan paperikone 3 valmistaa aaltopahvin raaka-aineita; kraftline-reita ja white top -linereita. Linereita käytetään aaltopahvin pinta- ja taustakerroksissa.

Kraftliner-rollat menevät kuljetinta pitkin tuotevarastoon.

Sellutehdas valmistaa valkaisuainetta havusellua, josta osa päätyy kuivattuna markkinoille maailmalle.

ÄMMÄKOSKI AVAUTUU KALOILLE

VARKAUDEN HISTORIAALLINEN ÄMMÄKOSKI AIOTAAN PALAUTTAA VANHAAN LOISTOONSAA – KEITAAKSI, JOSSA UHANALAISET VAELLUSKALAT VIIHTYVÄT JA LISÄÄNTYVÄT. KOSKEEN VALMISTUVA LUONNONMUKAINEN OHITUSUOMA ON SUOMEN JA JOPA EUROOPAN MITTAKAAVASSA MERKITTÄVÄ.

Harva tietää, että Ämmäkoskella on kuninkaalliset juuret. Kalaisan kosken maine kantautui jo keskiajalla Ruotsin kuninkaallisten korviin, ja 1500-luvulla paikalla sijaitsi Olavinlinnan alaisuudessa toiminut Kruununkalastamo.

Ämmäkoski tunnettiin arvokkaana kala-apajana 1900-luvun alkuun saakka, kunnes se padottiin ja valjastettiin energian tuotantoon. Sen nykyinen 50-vuotias säännöstelypato säätelee veden korkeutta laivaliikenteen ja Huruskosken vesivoimalan tarpeisiin, mutta haastaa samalla lohien ja taimenen vaellusta ja lisääntymistä alueella.

Lohikaloja koskialueelta löytyy edelleen, mutta niiden luontainen lisääntyminen on heikentynyt ja etenkin pienpoikasten selviytymismahdollisuudet ovat haasteelliset, toteaa **Jaakko Lappalainen** Navitas Kehitys Oy:stä.

– Unnukan säännöstelyn vuoksi veden korkeus ja virtaus vaihtelevat voimakkaasti, ja koski kärsii usein kuivuudesta. Olemassa olevat kalatiet eivät ole myöskään toimineet odotetusti, Lappalainen sanoo.

Paluu juurille

Nyt alueen historiassa käännetään uutta sivua, tai pikemminkin palataan juurille. Koskeen on valmistumassa merkittävän kokoinen, 170 metriä pitkä ja kymmenen metriä leveä luonnonmukainen ohitusuoma. Sitä pitkin kalat pääsisivät nousemaan säännöstelypadon ohi Haukivedestä Unnukan ja Kallaveden vesistöihin. Lisäksi koskialueelle muodostetaan noin 10 m³/s ympäristövirtaama, joka lisää lohikalujen elinalueita ja siten parantaa poikasten selviytymistä ja kutumahdollisuuksia. Jatkossa koskessa virtaa vesi ympäri vuoden.

Ohitusuoman rakentamiseen ja koski-alueen kunnostukseen tähtäävä jättihanke käynnistyi marraskuussa 2021. Kuokka iskettiin työmaan maahan elokuun alussa, ja valmista arvioidaan tulevan syksyllä 2022.

– Ensin kaivetaan uoma ja sitten rakennetaan työpato aluetta suojaamaan. Lopuksi alue viimeistellään muistuttamaan luonnonmukaista koskimaisemaa, jonka jälkeen reit-

ti avataan vaelluskaloille, kertoo hankkeen projektipäällikkönä toimiva Lappalainen.

Samalla alueelle tehdään myös koskikunnostusta, jonka yhteydessä kunnostusteisiin lisätään kivijärkäleitä, poikaskivikkoa ja kutosoraikkoja.

Hanketta hallinnoi Navitas Kehitys Oy ja se on osa maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-ohjelmaa. Hanketta rahoittavat ja ohjaavat lisäksi Varkauden kaupunki, WWF, Stora Enso sekä Pohjois-Savon ELY-keskus. Hankkeen kustannusten arvioidaan olevan noin 650 000 euroa.

Varkaus näyttää esimerkkiä

Ämmäkosken hanke on mittakaavassaan ainutlaatuinen, sillä vastaavia toteutuksia nähdään Suomessa ani harvoin. Merkittävän kokoinen uoman lisäksi myös ympäristövirtaamasta tulee poikkeuksellisen suuri, lähes kymmenkertainen nykyiseen minimivirtaamaan nähden.

Varkaudessa tehdään parhaillaan jotain sellaista, mitä tulisi tehdä systemaattisesti

Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio sekä osastopäälliköt Minna-Mari Kaila ja Tuula Packalen tutustuivat Varkauden seutuun ja Ämmäkosken kesäkuussa 2022.

kaikissa Suomen vesistöissä, sanoo WWF:n ohjelmapäällikkö **Sampsa Vilhunen**. WWF on siunannut hanketta 150 000 euron lahjoituksella, joka käytetään suunnittelu- ja ennallistamistoimenpiteisiin.

– Padon ohittava uoma on valmistuttuaan merkittävän kokoinen, ja uhanalaiset vaelluskalat löytävät sitä pitkin tien lisääntymisalueilleen. Varkauden Ämmäkosken projekti toimii tärkeänä esimerkkinä ja kannustimena myös valtakunnallisesti, Vilhunen jatkaa.

Maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-vaelluskalaohjelman projektikoordinaattori Matti Vaittinen on samaa mieltä.

– Ämmäkosken ohitusuoman suunnitteluratkaisut ja koskiuomaan ohjattava ympäristövirtaama ovat edistyksellisiä. Maa- ja metsätalousministeriö on mukana mahdollistamassa tätä hienoa yhteistyöhanketta, jota voidaan sanoa jopa Euroopan mittakaavassa merkittäväksi. Varkauden toimintamalli toimii esimerkkinä myös muissa vastaavissa kohteissa, Vaittinen sanoo.

Yhteistyön taidonnäyte

Hanke on saanut kehuja ja kiitosta siitä, kuinka siinä on onnistuttu sovittamaan yhteen eri osapuolten näkemyksiä ja tarpeita kestäväällä tavalla. Sen ansiosta pystytään samanaikaisesti huolehtimaan riittävästä ympäristövirtaamasta, Unnukan vedenkorkeuden säätelystä ja päästöttömästä vesivoimatuoannosta. Esimerkiksi Stora Enso on luovuttanut ympäristövirtaamaan

juoksutettavan veden korvauksetta omasta vesivoimastaan.

– Stora Enson Varkauden tehtaat ovat kiinteä osa paikallista yhteisöä. Haluamme toimia vastuullisesti luonnon monimuotoisuutta tukien ja ympäristökuormitustamme minimoiden sekä olla mukana vaikuttamassa kaupunkimme viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden lisäämiseen, sanoo Stora Enson Varkauden tehtaanjohtaja Jarkko Tehomaa.

WWF:n Vilhunen kuvaileekin projektia kaikkiaan hienona vastuullisuustekona.

– On ollut upeaa kokea osallistuneiden halu saavuttaa oikeasti merkittäviä tuloksia. Hyviin ja rohkeisiin ratkaisuihin on päädytty kaikkien osaamista hyödyntäen.

ÄMMÄKOSKEN PROJEKTI TOIMII TÄRKEÄNÄ ESIMERKINÄ JA KANNUSTIMENA MYÖS VALTAKUNNALLISESTI.

Ämmäkosken kalataloudellinen kehittäminen käynnistyi alkuun syksyllä 2020 laajalla yhteistyöverkostolla, jonka yhtenä keskeisenä toimijana on ollut Varkauden Urheilukalastajat ry. Yhdistys on puhunut Ämmäkosken puolesta jo kauan, käytännössä perustamisvuodesta 1976.

– Lohikalat pääsevät kohta jatkamaan vaellustaan Ämmäkoskesta eteenpäin. Saimaan lohikaloille tämä on sataprosenttinen voitto, iloitsee Jyrki Laurikainen Varkauden Urheilukalastajista.

Muita ennallistamistyön suunnittelussa ja valmistelussa mukana olleita tahoja ovat Pohjois-Haukiveden osakaskunta, Haukiveden kalatalousalue, A. Ahlström Kiinteistöt Oy, Jyväskylän yliopisto, Luonnonvarakeskus sekä Suomen ympäristökeskus.

Matkailullinen helmi

Ämmäkoski sijaitsee keskellä kaupunkia, Varkauden teollisen historian syntysijoilla. Sitä vierustavat niin Kämärin luontoympäristö kuin Vanhan Varkauden alue, jotka ovat keskeisiä kaupungin nähtävyyksiä ja matkailullisia kehittämiskohteita.

Varkauden kaupunginjohtaja **Joonas Hännisen** mukaan hankekokonaisuus on iso askel eteenpäin alueen kehityksessä.

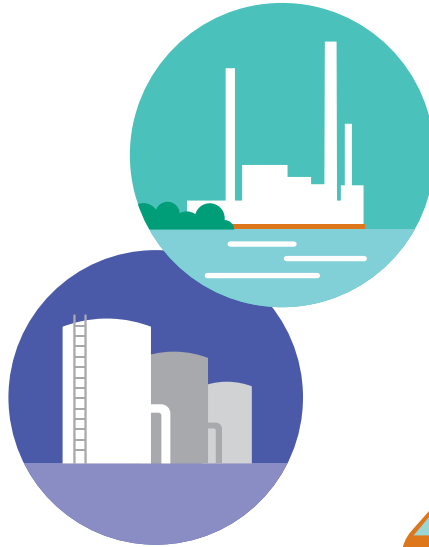
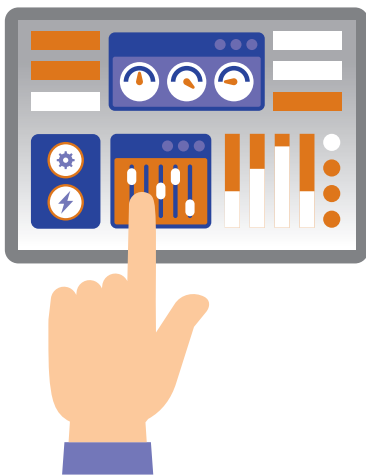
– Ämmäkoski kuohuineen tarjoaa mahtavan miljöön virkistykseen ja vapaa-ajan viettoon aivan Varkauden kaupunkikeskustan yhteydessä. Hanke on kaupungille erittäin tärkeä kokonaisuus vastuullisen ja kestäväen alueiden käytön näkökulmasta. Pitkällä aikavälillä alue tulee tarjoamaan erinomaiset puitteet myös kalastusmatkailun kehittymiselle, Hänninen sanoo.

Warkaus – ihan omanlainen

Varkaus on Itä-Suomen vientiveturi ja kansainvälinen kaupunki. Meillä yritykset kasvavat ja voivat hyvin. Ne kehittävät, kehittyvät, työllistävät ja tuottavat.

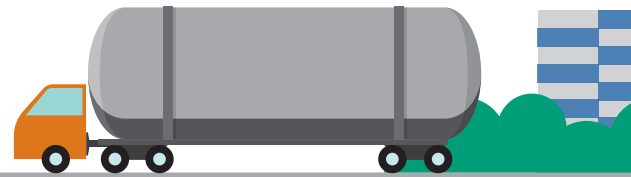
200 vuotta teollista historiaa

on muovannut alueesta kansainvälisen korkean teknologian osaamiskesittymän.

600 miljoonaa €

Viennin arvo Varkauden seudun yrityksissä.

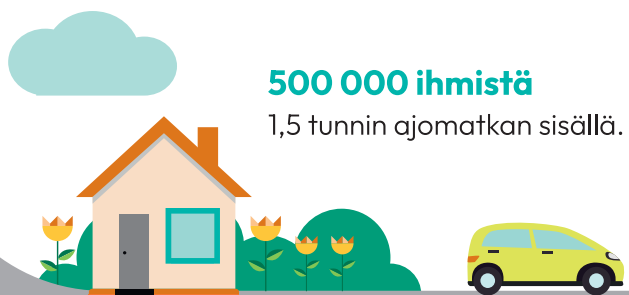

Tulevaisuuden tekijöitä

Varkauden kampusalueella opintopolut vievät aina lukiosta ja ammatillisesta opetuksesta ammatti-korkeakouluopintoihin asti. Savonia-ammattikorkeakoulussa koulutetaan esimerkiksi energiatekniikan insinöörejä ja syksystä 2023 lähtien tuotantotalouden insinöörejä.

500 000 ihmistä

1,5 tunnin ajomatkan sisällä.

2,2 miljardia €

Liikevaihto Varkauden seudun yrityksissä.

8200 työpaikkaa

1000 yrityksessä.

500 miljoonaa €

Yritysinvestoinnit Varkauteen viimeisten kuuden vuoden aikana.

Vahvat verkostot

Varkauden seudun energia-, metsä- ja metallialoilla.

Koti edelläkävijöille ja kasvunälkäisille

kuten Stora Enso Oy, Andritz Oy, Sumitomo SHI FW Oy, Savopak Oy, Elcoline Oy, Aikawa Fiber Technologies Oy, Call Waves Solutions Finland Oy, Sahala Works Oy, PeeÄssä, Nordic Power Service Oy.

warkaus

NAVITAS
YRITYSPALVELUT

Affasalueen vedenpuhdistuspuolella näkyy tulevaa vedenalaista maailmaa.

FINNFOREL OY LÄHES KOLMINKERTAISTAA TUOTANTONSA VARKAUDESSA

FINNFOREL OY:N VARKAUDEN KIRJOLOHILAITOKSEN LAAJENNUS, NOIN 9 500 NELIÖTÄ, VALMISTUU TÄMÄN VUODEN LOPPUUN MENNESSÄ. NOIN 25 MILJOONAN EURON INVESTOINNEILLA LAITOKSEN KAPASITEETTI NOIN KOLMINKERTAISTUU 2,8 MILJOONAAN KILOON. RAKENNUSHANKE ONKIN YKSI LÄHIAIKOJEN SUURIMMISTA VARKAUDEN TALOUSALUEELLA.

Laajennuksessa yhdistetään kalankasvattamon vanha ja uusi puoli raikastusosastolla. Sieltä kalat kuljetetaan jalostamolle ja edelleen vähittäiskauppoihin. Tavoitteena on liiketoiminnan laajentumisen lisäksi myös lisätä kotimaisen kalan kulutusta ja samalla vähentää ulkomaisen kalan tuontitarvetta.

– Uudistuksen testaus alkaa ensi vuoden alusta, sitten ovat vuorossa biomassan valmistelut ja elokuussa 2023 alkaa täysi tuotanto, Finnforel Oy:n teknologiajohtaja **Tommi Mäkinen** esittelee.

Rakennustöissä on useita eri urakoitsijoita, osa myös Varkaudesta, jotka työllistävät myös paikkakunnan ammattilaisia.

Samoihin aikoihin yritys investoi 20 miljoonaa euroa Hollolan Hat-sinassa emokala- ja poikastuotantolaitokseen. Hollolaan valmistuu Suomen ensimmäinen kirjolohen valintajalostuskeskus.

Lisää työntekijöitä tarvitaan

Uudistusten yhteydessä Finnforel Oy palkkaa Varkauteen lisää lähes 20 henkilöä, joita tarvitaan esimerkiksi perustuotannossa, huollossa, koneenkäyttäjien ja mahdollisesti myös työnjohtajina. Jalostamossa tarvitaan toistakymmentä ja kalankasvattamossa neljä uutta henkilöä.

Rekrytointia jatketaan tämän vuoden loppuun ja koulutus alkaa vuoden 2023 alusta. TE-keskus, RTK ja Sakky järjestää parhaillaan käynnissä olevat rekrytoinnit sekä myöhemmin alkavat koulutukset uusille työntekijöille. Finnforel rekrytoi myös suoraan itse.

Ekologista kalanviljelyä

Varkauden laitos on erinomaisen toiminnallisuutensa lisäksi myös ekologinen esimerkkituotantolaitos. Kiertovesikasvattamon fosforipäästöt ovat pienet eikä typpipäästöjä synny. Poistovesi käsitellään Stora Enson jätevedenpuhdistamossa.

Finnforelin kaikissa laitoksissa on aurinkopaneelit, ja Varkaudessa yritys ostaa tarvittavaa lisäsähköä muun muassa Stora Ensonilta. Suunnitelmissa on myös energian varastointia akustojen avulla.

Oikean kokoiseksi kasvaneet kirjolohet teurastetaan ja niistä otetaan fileet pakattaviksi. Puolet kalasta jalostetaan kalajauheliha-ksi, kalapulliksi ja kalaliemeksi ja päät ja pyrstöt myydään lemmikkieläinruokien valmistajille. Loppuliete kuivataan ja toimitetaan biopolttolaitoksille.

Mäkinen kertoo, että Finnforel haluaa osaltaan muuttaa sen, miten maailmassa ruoka tuotetaan ja kulutetaan. Kiertovesiviljelyssä kala pystytään tuottamaan ympäristöystävällisesti ja paikallisesti siellä, missä ihmiset ovat.

Finnforel Oy:n premium-tuote on yksittäispakattu tuore annoskokoinen filee, joka on helppo valmistaa.

– Lisäksi kulutuksessa haluamme mennä kohti ruokahävikitöntä maailmaa, joten premium-tuotteemme on yksittäispakattu tuore annoskokoinen filee, joka on helppo valmistaa.

Kirjolohessa on hyvät ravintoarvot eli siinä on vähän rasvaa ja paljon proteiinia. Suomessa on vielä se etu, että Luonnonvarakeskus Luke tekee kirjolohen hyvää ja johtavaa tutkimusta ja jalostusta.

Kansainvälinen vientituote

Varkaudessa yhteistyö Stora Enson sekä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa sujuu joustavasti, tehokkaasti ja tuloksellisesti. Stora Enson alueella on ihanteellinen infra, mutta kiertovesitekniikkaan perustuva kalanjalostuslaitos voidaan nyt perustaa mihin tahansa, jossa on riittävä määrä kuluttajia.

– Laitoksemme kiinnostaa kovasti alan ihmisiä, ja ulkomaisia tutustujia on meillä riittänyt. Toiminnassamme on isoja koti- ja ulkomaisia sijoittajia mukana ja he ovat erittäin kiinnostuneita kehittämään yritystä. Meillä onkin laajennussuunnitelmia ulkomaille eli tulossa on mahdollisesti kolme laitosta Euroopan ja Lähi-idän alueille.

Maailmassa on noin 80 yritystä, joista suurin osa vasta suunnittelee kiertovesiviljelyä. Finnforel on ollut tuotannossa vuodesta 2018 saakka ja tämän vuoden loppuun mennessä se on rakentanut jo kolme laitosta.

– Olemme siis jo nyt Varkauden ykköslaitoksella tuotannon tehokkuuden maailmanennätystasolla, Mäkinen sanoo.

MATKALLA KOHTI VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ

POHJOIS-SAVON ALUEELLA, JA ERITYISESTI KESKI-SAVOSSA, ON VAHVA ENERGIA-ALAN TOIMIJOIDEN VERKOSTO. TEKNOLOGIA- JA ENERGIATEKNOLOGIATEOLLISUUS ON TALOUDELLISELTA MERKITYKSELTÄÄN SUURIN TEOLLISUUDEN ALA POHJOIS-SAVOSSA JA YKSI MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN KÄRJISTÄ. ALUEELLA TOIMIVA KLUSTERI TUKEE YRITYSTEN TOIMINTAVALMIUKSIA ENERGIAMURROKSEN ETUJOUKOISSA.

Pohjois-Savon Energiaklusterista on kehittymässä kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä alusta alueen yritysten palvelu- ja tuotekehitykselle. Vuonna 2020 perustettu toimijoiden yhteenliittymä sai jo seuraavana vuonna tunnustusta EU:n tasolla, kun se hyväksyttiin Euroopan klustereiden yhteistyöfoorumi ECCP:hen.

Klusterin alaisuudessa toimii maakunnan yrityksiä, julkisia toimijoita, koulutuslaitoksia ja muita sidosryhmiä. Sen tarkoituksena on luoda toimintamalleja ja palveluita, jotka vahvistavat Pohjois-Savon energia-alan uudistumista ja kilpailukykyä energiasektorin murrosvaiheessa. Samalla tarkoituksena on rakentaa alueelle vahvaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä poikkialaista yhteistyötä.

Klusterissa mukana olevia yrityksiä tuetaan tuotekehitystyössä, mutta samalla kiinnitetään huomiota myös niiden omaan liiketoimintaan, jotta yritykset voivat esimerkiksi alentaa energiakustannuksia, lisätä resurssitehokkuutta tai edistää uusiutuvan energian käyttöön-ottoa.

– Jotta toimialan kilpailukyky ja ainutlaatuinen osaaminen säilyvät myös tulevaisuudessa, tarvitaan toimijoiden tarpeisiin kohdennettua tutkimusta, innovaatioita ja osaajia. Klusterin avulla yritykset voivat kehittää tuotteita, palveluita ja liiketoimintaa, jotka vastaavat entistä paremmin käynnissä olevaan energia-alan murrokseen ja vihreään siirtymään, sanoo yritysasiantuntija **Katja Niiranen** Navitas Kehitys Oy:stä.

Jatkohankkeelle haetaan rahoitusta

Varkauden elinkeino-yhtiö Navitas Kehitys Oy on ollut vahvasti mukana klusterin rakentamisessa. Muita keskeisiä toimijoita ovat Savonia-ammattikorkeakoulu, Savon koulutuskuntayhtymä, Itä-Suomen yliopisto sekä alueen kunnat Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki, Varkaus ja Kuopio.

– Klusterin kehitystyötä tehtiin vuosina 2020–2022 Pohjois-Savon liiton rahoittamassa Pohjois-Savon Energiatekniikan TKI-ekosysteemin kehittämishankkeessa. Sen aikana luotiin toimintamalli ja saatiin klusteritoiminta käyntiin mukana olevien yritysten ja toimijoiden kanssa, Niiranen taustoittaa.

Toimintaa on ollut jo erilaisten tapahtumien, seminaarien ja TKI-ryhmien muodossa.

– Tällä hetkellä haemme toiminnan vakiinnuttamiseksi rahoitusta Pohjois-Savon liitolta. Tarkoituksena on käynnistää kolmevuotinen hanke, jolla toiminnalle saataisiin lisää volyymin ja resurssia. Hanke käynnistyy, toivottavasti myönteisen rahoituspäätöksen saatuaamme, viimeistään vuoden 2023 alussa.

Hankkeiden välissä viedään eteenpäin yrityskohtaisia kehittämissankkeita ja vireillä olevia yhteistyökuvioita.

Ainutlaatuista yhteistyötä

Pohjois-Savon Energiaklusterissa on tällä hetkellä 17 yritystä aina isoista alueen toimijoista pienempiin startupeihin, ja mukaan mahtuu myös uusia.

– Vastaavanlaista klusteritoimintaa on muuallakin kansallisesti ja kansainvälisesti. Se mikä tekee meistä ainutlaatuisen, on erityisen hyvä yhteistyö ja vahva sitoutuminen toimijoiden välillä.

– Huomionarvoista on sekin, että Pohjois-Savon liitto on suhtautunut toimintaamme myönteisesti ja rahoitusta yleisesti ottaen klusterimaisen toiminnan kehittämiseen on saatavilla, Niiranen kiittelee.

Niirasen mukaan Energiaklusteri on saanut alueen yrityksissä myönteisen vastaanoton.

– Mukaan lähteneet yritykset edustavat laajasti toimialaa. Yrityksissä on selkeästi tarvetta tämänkaltaiselle toiminnalle ja verkostoitumiselle.

Maakunnan energiaosaaminen esillä Energiamesuilla

Pohjois-Savon Energiaklusteri ja muut alueen keskeiset toimijat osallistuvat Energia 2022 -messuille näyttävällä yhteisosastolla.

Tampereella 25.-27.10.2022 järjestettävät Energiamesut on toimialan kärkitapahtuma, jossa pureudutaan kestäviin ja älykkäisiin energiaratkaisuihin sekä ilmastonmuutokseen ja päästöjen hillintään.

Energiaklusterin lisäksi yhteisosastolla A819 (A-halli) osaamistaan esittelevät Oy Clean Flame Ltd., Savonia-ammattikorkeakoulun energiatutkimuskeskus, Sorsakosken Konepaja Oy, SSG Sahala Oy ja Sahala Works Oy.

Yhteisosaston järjestelyistä vastaa Pohjois-Savon liiton rahoittama NewTech-hanke.

CLEAN FLAME®

SORSAKOSKEN
KONEPAJA

Sahala Works

Energy Cluster
POHJOIS-SAVO • NORTH SAVO

SSG
Sahala

SAVONIA
Energiatutkimuskeskus

POHJOIS-SAVO
NewTech
TECHNOGROWTH

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

SÄHKÖÄ JA SÄÄSTÖÄ AURINGOSTA

NAVITAS ON VARKAUDEN KAUPUNGIN KIINTEISTÖKANNASTA ENSIMMÄINEN JA TOISTAISEKSI AINOA KOHDE, JOLLA ON OMA AURINKOVOIMALA.

Varkaudessa tehtiin syksyllä 2021 historiaa, kun Navitas 1 ja 2 -taloihin asennettiin aurinkopaneelit. Se oli ensimmäinen kerta, kun kunnallisessa kohteessa alettiin tuottaa energiaa auringosta.

Talojen katoilla rehkiä kaikkiaan 432 paneelia. Niillä on tarkoitus kuitata osa kiinteistöjen jäädytykseen tarvittavasta energiasta, jota kuluu runsaasti varsinkin kesähelteillä. Aii Energy Systemsin toimitama aurinkovoimala on teholtaan yli 156 kilowattipiikkiä.

– Tällä hetkellä näyttää siltä, että pääsemme ensimmäisen vuoden tuotannossa tavoitteeseen, eli vajaan 125 megawattitunnin vuosituottoon. Se tarkoittaa, että aurinkovoimalla saadaan täytettyä noin 7 prosenttia kiinteistöjen vuotuisesta sähköntarpeesta,

kertoo Varkauden Taitotalo Oy:n palvelupäällikkö **Mirjam Ihalainen**.

Määrä vastaa noin kymmenen omakotitalon vuotuista sähkönkulutusta.

Oikea investointi oikeaan aikaan

Varkauden Taitotalo Oy:n tähän mennessä mittavin energiainvestointi maksoi vajaat 135 000 euroa. Yhtiön toimitusjohtaja **Jouko Laitinen** mukaan hankintaan vaikuttivat sekä taloudelliset seikat että ympäristösyys.

– Navitas-talot sopivat aurinkosähkön tuottamiseen, sillä tilojen jäädytyksen vuoksi kiinteistöt tarvitsevat paljon sähköä aurinkoisina kesäpäivinä, jolloin myös voimalan tuotanto on suurimmillaan. Näin pystymme käyttämään tarvittavan energian mahdollisimman tehokkaasti ja säästämään samalla sähkölaskussa, Laitinen kertoo.

– Varkauden Taitotalo Oy on tehnyt jo pitkään työtä energiatehokkuuden eteen, joten paneelit ovat luonnollinen jatkumo tälle kehitykselle. Haluamme toimia esimerkkinä myös ympäristötietoisille vuokralaisillemme, joille konkreettiset vastuullisuusteot ovat tänä päivänä entistä tärkeämpiä.

Päätös omasta aurinkovoimalasta ei syntynyt hetken mielijohdeesta. Aurinkopaneelit nousivat potentiaaliseksi vaihtoehdoksi jo muutama vuosi sitten teetetyt energiakatselmuksen yhteydessä, jossa kartoitettiin kiinteistöjen energiatehokkuutta parantavia ja taloudellisesti kannattavia toimenpiteitä.

Investointi laskettiin taloudellisesti järkeväksi, kun takaisinmaksuaika lyheni kahdeksaan vuoteen hankkeelle myönnetyn Business Finlandin energiatuen myötä.

– Investointi tehtiin juuri oikeaan aikaan viime vuoden puolella, varsinkin, kun sähkön hinta on kivunnut Ukrainan sodan vuoksi reippaasti ylöspäin. Nyt myös paneelien hinnat ovat nousussa, ja asennusten ja saatavuuden kanssa on haasteita, Laitinen mainitsee.

Kukkaro ja ympäristö kiittävät

Ensimmäisen vuoden perusteella aurinkopaneelit ovat jo tuottaneet yhtiölle huomattavaa säästöä energiakuluihin. Mirjam Ihalainen laskeskelee, että elokuuhun mennessä sähkölaskuun on tullut säästöä yli 10 000 euroa.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana aurinkosähköllä on onnistuttu vähentämään hiilidioksidipäästöjä noin 16,8 tonnia CO₂, mikä vastaa noin 1,6 keskivertosuomalaisen hiilijalanjälkeä vuodessa.

Ihalainen katsoo Navitas 1 -talon aulan infonäyttöä, joka kertoo reaaliajassa omalta katolta tuotetun aurinkosähkön määrän. Vaikka päivä on ollut tihkusateinen ja sankan pilvinen, ovat paneelit tahkonneet hieman sähköä talteen.

– Navitaksen väki on suhtautunut aurinkopaneelisiin mielenkiinnolla. Tuottoa

ja säästynyttä hiilijalanjälkeä on helppo seurata aulatilojen näytöistä, ja vuokralaiset voivat hyödyntää tietoja esimerkiksi omassa markkinoinnissaan, Ihalainen sanoo.

Edelläkävijä näyttää esimerkkiä

Varkauden Taitotalo Oy on tehnyt viime vuosina rohkeita avauksia uusiutuvan energian käyttöönotossa, josta yhtenä esimerkkinä on tietävästi Suomen ensimmäinen aurinkoenergialla toimiva sähköpyörien latauspiste, ePyöräkatos. Uniikki tuotepilotti on täysin energiaomavarainen, ja mahdollinen ylijäämänsähkö voidaan hyödyntää Navitaksen kiinteistöissä. Samalla työmatkalaisia halutaan kannustaa sähköpyörän selkään.

Energiatehokkuuden lisäksi Navitaksessa panostetaan voimakkaasti vähähiilistä liikkumista edistäviin toimiin.

– Vähähiilinen liikkuminen on keskeinen teema yhtiömme ympäristöstrategiassa. Vastikään meille valmistui uusi polkupyöräkatos ja vuokralaisten käytössä on myös yhteiskäyttöinen sähköpyörä, Ihalainen kertoo.

Laitisen mukaan Varkauden kaupungin tytäryhtiö on ollut monessa ilmastoteossa ensimmäisten joukossa. Esimerkiksi koko

kaupungin ensimmäinen sähköautojen latauspiste avattiin aikoinaan Navitakseen.

Varkauden Taitotalo Oy on myös saanut ympäristötyölleen Ekokompassi-sertifikaatin.

– On hyvä muistaa, että yritysten rinnalla myös kuntatasolla tehdään vaikuttavia ilmastotekoja. Pyrimme omalta osaltamme toimimaan ajan hengessä, ja kenties positiiviset kokemuksemme toimivat esimerkkinä muillekin julkisille toimijoille, Laitinen sanoo.

LUE LISÄÄ NAVITAKSEN
YMPÄRISTÖTYÖSTÄ
navitas.fi/ymparistovastuu

TAPAAMISIIN NAVITAKSESSA!

Navitas Taitotalo on monen palvelun edustava kokoustalo Varkaudessa. Tarjoamme myös viihtyisää toimitilaa yrityksille.

Modernit tilamme tukevat muuttuneita työn tekemisen tarpeita, innostaen ja parantaen työmotivaatiota.

Meiltä löytyy kaikki tarvittava sujuvaan kokouspäivään: filat, ajanmukainen kokoustekniikka ja maistuvat tarjoilut. Ota yhteyttä!

Navitas kokouspalvelut

Puh. 044 444 2492
kokoukset@navitas.fi

LÄMPIMÄSTI
TERVETULOA!

RIIKINNEVAN KIERTOTALOUSALUE HERÄTTÄÄ KIINNOSTUSTA

LEPPÄVIRRALLA SIJAITSEVALLA RIIKINNEVAN ALUEELLA ON HYVÄT MAHDOLLISUUDET KEHITYÄ MERKITTÄVÄKSI KIERTOTALOUDEN KESKITTÄMÄKSI. HARKINNASSA OLEVA BIOKAASULAITOS ON LÄHTÖLAUKAUS KIERTOTALOUSALUEEN KASVUUN.

Leppävirran kunta, Varkauden kaupunki, Navitas Kehitys Oy ja keskeisimmät alueen toimijat ovat rakentamassa tulevaisuuden kiertotalousaluetta Riikinnevalle. Leppävirran kunta on kaavoittanut Keski-Savon Jätehuollon jätekeskuksen läheisyyteen teollisuusalueen, jolle on mahdollista sijoittaa teollista toimintaa. Keski-Savon Jätehuolto puolestaan on tehnyt maakauppoja toiminnan laajentumista varten.

Merkittävän päänavauksen alueelle on jo tehnyt Wega Group Oy, joka selvittää Riikinnevalle sijoittuvan biokaasulaitoksen mahdollisuutta yhteistyössä Riikinvoima Oy:n kanssa.

Laitoshankkeessa on meneillään jatkoselvitysvaihe, jossa kartoitetaan Riikinvoimalle toimitettavan sekajätteen jatkokäsittelyä ja prosessia, jolla biojätettä mädätetään edelleen biokaasuksi. Samaan aikaan MTK-yhdistysten käynnistämässä Biokaasua pelloilta

-hankkeessa selvitetään, miten biomassan tuotanto onnistuisi suunnitellulle biokaasulaitokselle.

Jos selvitystyö etenee lopulta investointipäätökseen, tuotetaan Riikinnevalle tulevaisuudessa nesteytettyä biokaasua.

Kierron kautta kasvuun

Riikinnevan kehittämistyössä on otettu isoja harppauksia viimeisen vuoden aikana. Navitas Kehitys Oy:n toimitusjohtaja **Jouko Laitinen** on ilahunut investointiaikeista, jotka toteutuessaan vauhdittavat alueen kehittämistä valtakunnallisestikin merkittäväksi kiertotalousalueeksi.

– Riikinnevan vahvuutena on, että siellä toimii jo nyt Keski-Savon Jätehuollon ja Riikinvoiman kaltaisia kiertotalouden toimijoita, jotka ovat aktiivisesti mukana alueen kehittämistyössä. Yhteistyö- ja synergiamahdollisuudet ovat hyvät. Biokaasun lisäksi

alueessa olisi potentiaalia vaikkapa tuulivoiman, vedyn jatkojalostamisen tai tekstiiliteollisuuden tarpeisiin.

Riikinneva erottautuu kiertotalousalueena erityisesti omalla ekovoimalaitoksellaan sekä uniikilla sijainnillaan hiilinegatiivisessa Leppävirran kunnassa.

– Alue sijaitsee logistisesti houkuttelevalla paikalla lähellä Varkauden rajaa ja rautatieyhteyksiä. Varkauden kansainvälinen teknologiaosaaminen luo mahdollisuuksia uusille arvoketuille.

Riikinnevalle on jo lanseerattu oma brändi ja tuotettu markkinointimateriaaleja, joilla halutaan kasvattaa alueen tunnettuutta ja erottuvuutta sekä tuoda sen vahvuuksia esille.

– Verkkosivujakin valmistelme parhailaan yhdessä Leppävirran kanssa ja ne julkaitaan vielä syksyn aikana, Laitinen sanoo.

Riikinnevan kiertotalousalue sijaitsee hiilinegatiivisessa Leppävirran kunnassa lähellä Varkauden rajaa, hyvien liikenneyhteyksien varrella.

TEKSTI: TIINA IMMONEN KUVA: ANTTI KARPPINEN

PUUTALOKORTTELIT HOUKUTTELEVAT MATKAILIJOITA JA LUOVIENTOIMIJOITA

KLUBIN TRAAGINEN TULIPALO HELMIKUUSSA 2021 HAVAHDUTTI VARKAUTELAISET HUOMAAMAAN, KUINKA ARVOKAS JA AINUTLAATUINEN VARKAUDEN KAUPUNGIN VANHA RAKENNUSKANTA ON. VANHA VARKAUS -ALUE PITÄÄ SISÄLLÄÄN PÄIVIÖNSAAREN KESKUSTAN, VARKAUDEN TEHTAAT JA KOMMILA-KOSULANNIEMEN ASUINALUEEN.

Jo 1900-luvun alussa osaavaa työvoimaa piti houkuttaa tarjoamalla asuntoja. A. Ahlström Oy rakennutti työntekijöilleen talot ja näin sitoutti heidät paikkakunnalle. Asuinalueet toteutettiin hierarkkisesti: lähimmäksi tehdasta tulivat alempien virkamiesten ja mestareiden talot, tehtaan johto ja ylempät virkamiehet asuivat Kosulanniemen huviloissa ja tehtaan työväestölle rakennettiin Kommilaan useita kaksikerroksisia vuokra-asuntoja.

Vuosien kuluessa puutalokorttelit ovat kokeneet suuria muutoksia. Toiminnot ja asukkaat ovat muuttaneet muualle ja osa taloista tyhjentynyt. Tämä on tietenkin sääli, sillä muualla Suomessa vastaavat vanhat kaupunginosat ovat suosittuja nähtävyyksiä ja jopa himoittuja asuinalueita, jotka tarjoavat myös inspiroivan työskentelyympäristön erityisesti luovien alojen toimijoille.

Asiaan on kuitenkin tartuttu eri toimin ja Varkauden kaupungin että Navitas

Kehityksen taholla. Kesällä 2021 vapaana oleviin tiloihin haettiin ideakilpailu kautta uutta toimintaa ja toimijoita. Jo seuraavana vappuna ovensa avasi kilpailun voittanut Taideniitty, joka tarjoaa Niittylä II -talossa mm. majoitusta, työtiloja taiteilijoille, residenssitoimintaa sekä yhteisen näyttelytilan.

– Kävijöitä meillä oli touko-elokuun aikana noin 5000. Siihen sisältyy kesäkahvila Fifty-fifty café Niittylän ja rumpupajan asiakkaat, vierailevat ryhmät, tapahtumissa ja näyttelyissä sekä kepparitallissa kävijät, sekä tietysti majoittajat, kertoo rumpupaja Taikalaakson yrittäjä **Kati Paananen**, yksi Taideniityn jäsenistä.

– Syksyn aikana Taideniityn valmistuu grafiikanpaja. Se on näillä leveysasteilla aika ainutlaatuinen. Sinne ovat tervetulleita ammattilaisten lisäksi kaikki grafiikan harrastamisesta kiinnostuneet, Paananen vinkkaa.

Taideniityn näyttelykalenterista löytyy mm. marraskuussa järjestettävä Game of Art.

Mukana on useita taiteilijoita niin Suomesta kuin Brasiliasta. Näyttely on toteutettu tämän vuoden jalkapallon MM-kisojen kunniaksi, ja Varkaudessa sen oheen on mietitty myös muuta jalkapalloaiheista toimintaa.

Alueen kehittäjien toiveissa on, että Taideniityn esimerkki innostaa myös muita toimijoita sijoittumaan Vanhaan Varkauteen. Vanha Varkaus – Uusi suunta -hanke on rakentanut kevään ja kesän aikana alueen brändiä yhteistyössä toimijoiden kanssa. Loppuvuodesta järjestetään mm. työpajasarja sähköisten jakelu- ja myyntikanavien valintaan ja käyttöön liittyen erityisesti matkailun parissa toimiville yrittäjille.

LUE LISÄÄ:

taideniitty.fi

visitvarkaus.fi/vanhavarkaus

VUODEN UUSYRITYS SÄHKÖTEKNIikka NISSINEN OY KASVAA KANNATTAVASTI

**VARKAUTELAISEN SÄHKÖTEKNIikka NISSINEN OY:N ERIKOISOSAAMISTA OVAT
POLTTOAINEISIIN LIITTYVÄ TEOLLISUUSAUTOMAATIO, SÄHKÖ- JA AUTOMAATIOASENNUS
SEKÄ SÄHKÖKESKUSVALMISTUS. VUODEN UUSYRITYS 2022 KASVAA MALTILLISESTI JA
KANNATTAVASTI.**

Sähkötekniikka Nissinen Oy tekee sähkö- ja automaatiourakointia. Yrityksen osaamiseen kuuluvat myös räjähdysvaarallisilla alueilla tehtävät sähköasennukset. Erikoisosaamista ovat polttoaineisiin liittyvä teollisuusautomaatio sekä sähkö- ja automaatioasennus.

– Tarjoamme myös asiantuntevaa sähkösuunnittelua. Alalla on kilpailua, mutta olemme tässä varsin kapealla erikoisosaamisalueella. Uusiutuvan energian asiakkaita on paljon. Meillä on myös vahvaa projekti-osaamista, Sähkötekniikka Nissinen Oy:n yrittäjä ja toimitusjohtaja **Mikko Nissinen** esittelee.

Yritys myös valmistaa räätälöityjä sähkökeskuksia yrityksen omassa toimitilassa teollisuuden ja kiinteistörakentamisen tarpeisiin. Valmistuserät ovat pieniä, mutta tuotteiden aikataulutaminen on tarkkaa, joten toimitusaikojen on oltava asiakkaan toimintaan sopivat ja niissä ajoissa on myös pysyttävä.

Maltillista kasvua

Sähkötekniikka Nissinen Oy on perustettu 2019. Yrityksen asiakkaat toimivat pääasiassa Varkauden talousalueella, mutta töitä on muuallakin eli toiminta-alueena on käytännössä koko Suomi.

Nykyinen maailmantilanne ja sen vaikutukset ovat monille yrityksille kysymysmerkki ja esimerkiksi materiaalien hinnat ovat nousseet nopeasti erityisesti sähköalalla.

– Meidän osaltamme tilanne näyttää kuitenkin hyvältä, yrityksen suunta on selvästi ylöspäin eli palveluille on kysyntää. Olemme edenneet melko maltillisesti ja harkitusti, joten myös yrityksen kannattavuus on hyvä.

Wäläkkyy alkuvaiheen apuna

Yrityksen projektipäällikkönä toimii Mikko Juvonen ja asentajana Sami Sirkiä. Mikko Nissisellä on yrittäjäkokemusta myös toisesta yrityksestä, jossa hän on ollut osakkaana.

– Yrittäjän pitää oppia elämään yrittäjäelämää, mikä on aika pitkälti erilaista asiakkaiden ongelmien ratkaisua. Olemme kuitenkin pyrkinneet pitämään normaalit työajat eikä lomiakaan ole unohdettu, Nissinen kertoo.

Sähkötekniikka Nissinen Oy on löytänyt Varkauden Kuvansintieltä toimivat ja sijainniltaan hyvät toimitilat vuokraamalla ne toiselta yritykseltä.

– Uusyrityskeskus Wäläkkyy auttoi meitä aktiivisesti toiminnan alkuun ja oli hyvänä apuna yritystä perustettaessa. Kannattaa ottaa Wäläkkyyyn yhteyttä, jos harkitsee yrityksen perustamista, Nissinen vinkkaa.

VUODEN UUSYRITYS 2022

Wäläkkyy Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:n hallitus on valinnut Vuoden Uusyritys 2022 -palkinnon saajaksi varkautelaisen **Sähkötekniikka Nissinen Oy:n**.

Sähkötekniikka Nissinen Oy:n liikevaihto on kasvanut voimakkaasti kannattavuudesta tinkimättä. Tuloskehitys on vahvaa ja työntekijöiden määrä lisääntynyt. Yrittäjä on kokenut sähköalan ammattilainen, joka tuottaa palveluja asiakaslähtöisesti yhdessä työntekijöidensä kanssa. Yritys toimii luotettavasti, joustavasti ja ongelmanratkaisukeskeisesti.

Wäläkkyy on valinnut Vuoden Uusyrityksen vuodesta 2006 lähtien. Valinta tehdään Uusyrityskeskuksen asiakasyritysten joukosta. Yrityksen tulee olla ollut toiminnassa niin kauan, että voidaan arvioida, että sillä on selvästi mahdollisuudet toimia edelleen ja kehittyä. Viime vuonna palkinnon voitti Paristeel Oy Joroisista.

LISÄTIETOJA: WWW.WALAKKY.FI

Kuvassa yrittäjän puoliso Katri Nissinen, Mikko Nissinen ja projektipäällikkö Mikko Juvonen.

ELÄMÄSSÄ PITÄÄ OLLA
MUUTAKIN KUIN HOPPU.

Aikaa jää
muuhunkin kuin
työmatkoihin ja
rahaa muuhunkin
kuin asumiseen.

VAUHTIA YRITYKSESI KASVUUN JA KEHITYKSEEN

Keski-Savon rahasto tukee Varkauden ja Keski-Savon alueen yritysten kehitystä ja kasvua. Rahastoa hallinnoi Navitas Kehitys Oy ja sitä hoidetaan sijoitusneuvoston alaisuudessa. Rahastosta voit hakea yrityslainaa, yrityssijoitusta tai siltarahoitusta.

Rahoitus on suunnattu toistaiseksi **Joroisissa, Leppävirralla ja Varkaudessa** toimiville yrityksille, yrittäjille sekä yhdistyksille.

Rahoitusta myönnetään vapaamuotoisen hakemuksen perusteella. Hakemukseen tulee liittää liiketoimintasuunnitelma kannattavuuslaskelmineen. Siltarahoituksen osalta mukana tulee olla myönteinen avustus- tai tukipäätös.

Hakemukset käsittelee sijoitusneuvosto ja rahoituspäätöksen tekee Navitas Kehitys Oy:n hallitus.

Kiinnostuitko?

Kysy lisätietoja rahastosta ja hausta:

Jouko Laitinen, p. 040 720 2401
jouko.laitinen@navitas.fi

KESKI-SAVON RAHASTO

YRITYSLAINAT

- Rahastosta voidaan myöntää 10 000–50 000 euron lainoja yrityksille.
- Myönnettävien lainojen vuotuinen korko on 6 % EKP:n ohjauksen päälle lainojen ollessa vakuudettomia.
- Lainan takaisinmaksun tulee tapahtua 3–5 vuoden aikana.

YRITYSSIJOITUS

- Rahastosta voidaan sijoittaa yritykseen 50 000–100 000 euroa edellytyksellä, että Navitas Kehitys Oy saa sijoitettavasta yrityksestä osakkuuden (maksimissaan 24 %) ja hallituspaikan.
- Sijoituksen enimmäiskesto on 5 vuotta, jonka kuluessa rahaston sijoitus tulee lunastaa erikseen sovittavilla ehdoilla.

SILTARAOHITUS

- Rahastosta voidaan myöntää yhdistyksille ja yrityksille ns. siltarahoitusta edellytyksellä, että hakijalle on myönnetty avustus- tai tukipäätös, joka toimii myönnettävän siltarahoituksen vakuutena.
- Myönnettävän siltarahoituksen vuotuinen korko on 2 % EKP:n ohjauksen päälle.

YHTEISTYÖTÄ YLI KUNTARAJOJEN

POHJOIS-SAVON TEKNOLOGIA-ALAN HUIPPUOSAAMISTA ON ESITELTY ALIHANKINTAMESSUILLA JO YLI 20 VUODEN AJAN. PITKÄ MESSUYHTEISTYÖ JATKUU MYÖS TÄNÄ SYKSYNÄ, KUN ALAN SUURTAPAHTUMAAN OSALLISTUU 13 YRITYSTÄ POHJOIS-SAVOSTA JA PIEKSÄMÄELTÄ.

Pohjois-Savon messuosaston havainnekuva.

Pohjois-Savon teknologia-alan huippuosaamista on esitelty Alihankintamessuilla jo yli 20 vuoden ajan. Pitkä messuyhteistyö jatkuu myös tänä syksynä, kun alan suur tapahtumaan osallistuu 13 yritystä Pohjois-Savosta ja Pieksämäeltä.

Alihankinta 2022 -tapahtuma kokoaa Suomen teollisuuden kärkiyritykset Tampereelle syyskuun lopussa. Messuille osallistuu vuosittain noin tuhat näytteilleasettajaa ja 20 000 kävijää 30 maasta.

Tänä vuonna Pohjois-Savon yhteisosastolla A-hallissa (A1118) esittäytyvät **Ekin Muovi**,

IS-Vet, Jot Works, Lapinlahden Koneistus, Metalpa, OC-System, Oplatek Group, Pertemet, RD Group, RST-Lapit, Savopak, Stainless Team Finland Ja Toivalan Metall.

Kone- ja energiateknologiateollisuus on yksi Pohjois-Savon kehittämiskärjistä, ja alan osaamiseen, uudistumiseen ja työvoiman saatavuuteen panostetaan voimakkaasti. Toimialalla on merkittävä rooli maakunnan työllistäjänä ja vientitulojen tuottajana. Ainutlaatuiset alihankintaverkostot ovat painottuneet erityisesti Varkauden seudulle, jossa on globaalia energiaosaamista sekä

Ylä-Savoon, joka tunnetaan merkittävänä koneteollisuuden vientikeskittymänä.

Yhteisosaston järjestelyistä vastaavan NewTech-hankkeen tarkoituksena on tukea alan edelläkävijyyttä mahdollistamalla uuden teknologian, innovaatioiden ja osaamisen syntyä ja kehitystä. Alihankintamessujen yhteisosasto on yksi hankkeen tärkeimpiä toimenpiteitä ja vuoden kohokohta mukaan lähteville yrityksille.

Varkaus on vakava asia – näin Varkautta markkinoitiin Alihankintamessuilla ennen vanhaan.

Hanke jatkaa messuyhteistyötä, jolla on historiallisen pitkät juuret

– Alueen teknologiayritysten yhteisosaston historia vie 2000-luvun taitteeseen, jolloin tapahtumaan osallistuttiin silloisella Rautainen Savo -brändillä. Brändinimet ovat ajan saatossa vaihtuneet, mutta perinne on säilynyt katkeamattomana tähän päivään saakka. Viime vuosina osaston järjestämisvastuu on ollut alan kehittämishankkeilla, taustoittaa hankkeen projektijohtaja **Juha Valaja**.

Tänä vuonna pohjoissavolaista teknologiaosaamista esitellään näyttävällä 120-neliöisellä osastolla, jota korostavat kärkiyritysten logot. Messuosaston on suunnitellut ja toteuttanut pieksämäkeläinen messurakentamiseen erikoistunut yritys Messupojat.

– Yhteisosasto antaa yritykselle mahdollisuuden laajaan näkyvyyteen ja on omaa osastoa kustannustehokkaampi ratkaisu. Hanke huolehtii osaston käytännön järjestelyistä, jotta yritykset voivat keskittyä verkostoitumiseen ja markkinointiin, Valaja sanoo.

Valajan mukaan yhteisosasto on saavuttanut suuren suosion alueen yritysten keskuudessa. Monet yritykset, kuten Ekin Muovi, RST-Lapit, OC-System, Oplatek Group ja Savopak, ovat osallistuneet osastolle useina vuosina.

– Paras hyöty, jonka yritykset ovat messuilta saaneet, on ollut nykyisten ja uusien

asiakkaiden tapaaminen sekä verkostoituminen, Valaja kertoo.

Alihankintamessujen tämän vuoden teemana on teollisuuden vetovoima, tarpeet ja tekijät. Keskustelua herättävät varsinkin teollisuuden vetovoimaisuus ja osaavien tekijöiden houkuttelu alalle, uudenlaisen yhteistyön tärkeys sekä muuttuvan maailmantilanteen aiheuttamat haasteet ja muutokset.

NEWTECH – YRITYSTEN KASVU JA KANSAINVÄLISTYMINEN -HANKE

Pohjois-Savon maakunnan ja Pieksämäen yhteinen teknologia- ja energia-alan pk-yritysten kehittämishanke.

Toteutusaika: 1.1.2020–31.3.2023

Päätoteuttaja: Navitas Kehitys Oy

Osatoteuttajat: Iisalmen Teollisuuskylä Oy, Kehitysyhtiö SavoGrow Oy ja Savonia-ammattikorkeakoulu Oy.

Hanketta rahoittaa Pohjois-Savon liitto Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) sekä alueen kunnat ja yritykset.

**ALIHANKINTA 2022
TAMPEREELLA
27.–29.9.2022**

**POHJOIS-SAVON
YHTEISOSASTO:
A-HALLI A1118**

NAVITAS

Y R I T Y S P A L V E L U T

NAVITAS YRITYSPALVELUT

Navitas Kehitys Oy
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy
Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry
 Wredenkatu 8, 3. krs, 78250 Varkaus

Varkauden Taitotalo Oy
 Wredenkatu 2 (Navitas 1), 78250 Varkaus

puh. 040 736 3001 | etunimi.sukunimi@navitas.fi
 www.navitas.fi

• HALLINTO

toimitusjohtaja Jouko Laitinen.....	040 720 2401
hallintovastaava Sari Ronkainen.....	044 740 4843
talouspäällikkö Tuula Sydänmaa.....	040 596 8550
toimistosihteerit Tuija Korhonen.....	040 769 0379
viestintäkoordinaattori Tiina Rajamäki.....	044 766 6157

• KIINTEISTÖT

palvelupäällikkö Mirjam Ihalainen	040 029 4649
---	--------------

• RAKENNUUTTAMINEN

projektipäällikkö Jari Tulikanto	040 553 8777
--	--------------

• YRITYSKEHITTÄMINEN

yritysasiantuntija Katja Niiranen.....	044 720 9395
yritysasiantuntija Kirsi Mutka-Paintola.....	044 357 6358
yritysasiantuntija/Joroinen Joonas Tyrväinen	040 751 4777

• TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN YRITYSTEN KEHITTÄMINEN

projektijohtaja Juha Valaja	040 484 1012
kenttäpäällikkö Juha Mikkonen	040 769 2311
toimiala-asiantuntija Tiina Kaksonen	050 558 2600
projektiassistentti Tiina Rajamäki	044 766 6157

www.technogrowth.fi

• SOTE-ALAN YRITYSTEN KEHITTÄMINEN

projektijohtaja Anne Matilainen	044 792 2639
projektiassistentti Jaana Tiitinen.....	044 493 5068

• VANHA VARKAUS - UUSI SUUNTA

projektipäällikkö Tiina Immonen	044 491 5359
---------------------------------------	--------------

• ÄMMÄKOSKI

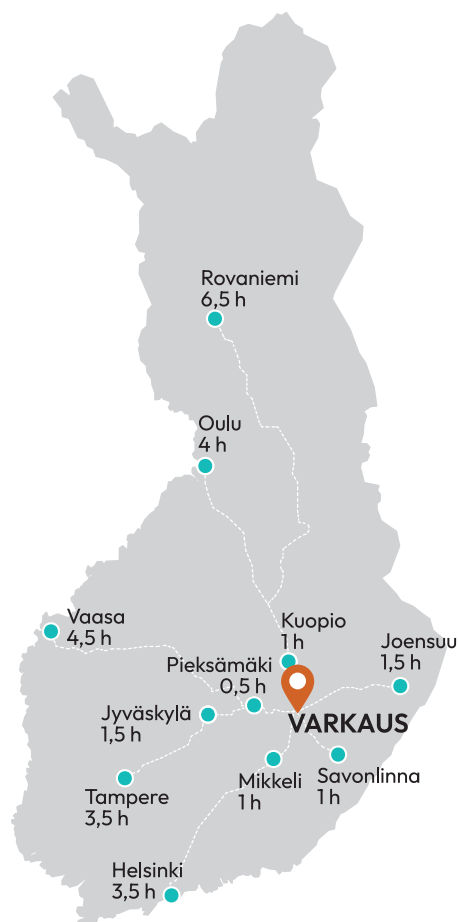
projektipäällikkö Jaakko Lappalainen.....	044 306 3580
---	--------------

• KANSAINVÄLISET REKRYTOINNIT

projektipäällikkö Eve Antikainen	040 309 2263
--	--------------

VARKAUS

- 500 000 IHMISTÄ 1,5 H AJOMATKAN SISÄLLÄ
- VALTATEIDEN 5 JA 23 RISTEYKSESSÄ
- 1000 YRITYSTÄ
- 1300 YRITYSTEN TOIMIPAIKKAA
- 8200 TYÖPAIKKAA YRITYKSISSÄ

WÄLÄKKY KESKI-SAVON UUSYRITYSKESKUS RY

Wredenkatu 8, 3 krs, 78250 Varkaus
 puh. 020 7425 870 | etunimi.sukunimi@uusyrityskeskus.fi
www.walakky.fi

toimitusjohtaja, yritysneuvoja
 Sanna Hietalahti-Husu 040 701 5066